

Pla per al foment de la lectura del Centre

ÍNDEX

1. JUSTIFICACIÓ DEL PLA DE FOMENT LECTOR DE CENTRE
2. CARACTERÍSTIQUES DEL CENTRE
3. ANÀLISI DE NECESSITATS ACTUALS DEL CENTRE EN L'ÀMBIT DE LA LECTURA
 - 3.1. Identificació del punt de partida: quines pràctiques portem a terme?
 - 3.2. Ús de les instal·lacions: biblioteca, aula d'informàtica, saló d'actes, etc.
 - 3.3. Participació i col·laboració amb l'entorn
4. OBJECTIUS, ACTUACIONS I CRITERIS D'AVUACIÓ PER A CADA UN DELS SECTORS IMPLICATS
 - 4.1. Professorat
 - 4.2. Alumnat
 - 4.3. Entorn del centre (biblioteca, ajuntament, llibreries, entitats cíviques i socials, editorials, etc.)
5. PLANIFICACIÓ I TEMPORALITZACIÓ D'ACTIVITATS DURANT EL CURS ESCOLAR
6. RECURSOS DISPONIBLES I NECESSARIS PER A APLICAR EL PLA LECTOR DE CENTRE
 - 6.1. Biblioteques d'aula
 - 6.2. Biblioteca de centre
 - 6.4. Recursos humans
 - 6.5. Altres recursos
 - 6.6. A qui correspon aplicar les actuacions del Pla de foment lector?
7. AVALUACIÓ, REVISIÓ I PROPOSTES DE MILLORA
8. DIFUSIÓ DEL PLA LECTOR DE CENTRE

1. JUSTIFICACIÓ DEL PLA DE FOMENT LECTOR DE CENTRE

La lectura és una de les destreses fonamentals que s'aprenen a l'escola. Encara que els primers contactes amb la lletra escrita se solen fer a la llar, és a les aules d'escoles i instituts on aquest contacte passa a ser part de la rutina de l'aprenentatge. Al llarg de l'educació obligatòria, la millora de la capacitat lectora és un objectiu permanent, atès que per mitjà de la paraula escrita és com es transmeten gran part dels continguts curriculars. Però la de la lectura és una habilitat complexa, i implica el coneixement del codi, la capacitat per a desxifrar les diverses combinacions i l'aptitud per a contextualitzar les unitats significatives, i donar-los sentit.

Val a dir que l'adquisició de l'hàbit de la lectura no respon a una evolució natural. Els xiquets i les xiquetes aprenen a llegir perquè algú els ensenya. Es tracta d'una adquisició que pertany a l'àmbit cultural i que forma part d'un procés més general d'accés al llenguatge. En conseqüència, és necessari un context social i familiar que estimele l'aprenentatge.

Les persones han de llegir al llarg de tota la seua vida, i per això, l'escola (en aquest cas, el centre de FPA) ha de vetlar perquè els llibres formen part de la vida de tots i totes. Per mitjà de la lectura accediran al coneixement, aprendran a concentrar-se per a desxifrar i entendre el codi escrit, i incrementaran el seu vocabulari, entre altres habilitats. Per això, un hàbit lector aconseguit i assentat és sinònim d'accés del coneixement i de capacitat per a aprendre a aprendre a una manera autònoma.

Per això, gran part de la pràctica docent diària ha de basar-se en activitats que tinguen relació directa amb el foment de l'hàbit lector. I és d'ací d'on sorgeix la necessitat de concretar un Pla de foment lector que siga capaç d'unificar estratègies, optimitzar recursos i sistematitzar actuacions per a aconseguir que augmenten els índexs lectors entre l'alumnat del centre. Cal implementar accions que, a partir del treball de la comprensió lectora, vagen dirigides a aconseguir una competència lectora òptima.

L'elaboració del pla de foment lector del centre ve impulsada pel context normatiu vigent que incideix de manera especial i clara en aquest aspecte educatiu, tal com veiem reflectit en el resum descrit en la introducció a l'Orde 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana, per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres de la Comunitat Valenciana. A més, impulsa la presentació d'aquest pla la periòdica convocatòria, per part de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport,

de projectes per la dinamització de les biblioteques escolars i el foment de la lectura als centres docents de titularitat pública de la Comunitat Valenciana.

És molt evident que fomentar la lectura forma part de les obligacions professionals del professorat: de tot el professorat, amb independència del nivell, cicle o matèria que s'impartisca o del departament a què es pertanya. La lectura passa a ser, a més, contingut curricular, i es reforça d'aquesta manera la trajectòria didàctica que fa que es conceba com a pràctica educativa rellevant que ultrapassa l'associació a les àrees de caràcter exclusivament lingüístic.

Cada docent pot dur a terme actuacions en favor de la lectura de manera individual, però sens dubte és molt més efectiu treballar coordinadament, de manera coherent i conjunta, és a dir, confeccionant un pla de foment lector de centre.

2. CARACTERÍSTIQUES DEL CENTRE

El Centre Públic de Formació de Persones Adultes de Torrent va ser creat pel Decret 43/1985, d'11 d'abril, del Consell de la Generalitat Valenciana, en el Marc del Programa per a l'animació i Promoció de l'Educació Permanent d'Adults a la Comunitat Valenciana, creat mitjançant el Decret 7/1985, de 28 de gener, del Consell de la Generalitat Valenciana. El Centre compleix ara, per tant, els 30 anys d'existència.

Nombroses accions formatives es desenvolupen cada any en ell. Centenars de persones passen cada curs per les aules, inscrites en activitats relacionades amb tots els programes formatius establerts a la Llei 1/95, de 20 de gener, de la Generalitat Valenciana, de Formació de les Persones Adultes. Al curs 1985-1986, el número total de persones matriculades era de 415 (Font PGA, curs 1985-86); el curs 2017/2018, el número total d'inscripcions va ser de 1.392 (Font: PGA, Curs 2017-2018). En els trenta-quatre anys d'història, més de vint-i-cinc mil persones han participat en alguna acció formativa de l'E.P.A. de Torrent (formació bàsica, preparació per a accedir a uns altres estudis, valencià, castellà per estrangers, idiomes, informàtica o tallers ocupacionals i d'oci).

El Centre ha sabut adaptar la seua oferta formativa a les noves demandes socials sorgides aquests anys: ha augmentat notablement la seua oferta de cursos de formació bàsica fins l'obtenció de la titulació corresponent (Graduat Escolar i Graduat en Educació Secundària),

així com la castellà per estrangers quan la demanda ho ha requerit; ha ampliat la seua oferta de formació per a accedir a altres estudis (FP de primer grau, accés a la Universitat i a Cicles de FP); ha potenciat l'oferta d'ensenyament del valencià i d'uns altres idiomes europeus i ha habilitat dues aules d'informàtica amb 16 ordinadors cadascuna, considerant l'àmplia demanda de formació en informàtica en una ciutat que en 2009 ja comptava amb 14.117 línies de banda ampla.

Anualment, s'ha realitzat i es realitza una ampla oferta d'activitats de dinamització social i cultural, amb una important acceptació, que completa l'activitat formativa del Centre: conferències, taules rodones, eixides culturals, viatges, teatre, cinema, audicions musicals i poètiques, sessions de rondallaires, sopars, festes, revetlles, carnestoltes, Sant Joan, revistes, fulls informatius setmanals, setmana cultural, setmana de la dona...

El curs 2019-2020, el Centre compta amb una plantilla de 16 professors i professores: 2 mestres funcionaris de la Diputació de València, 5 funcionaris del cos de mestres i 9 del cos de professorat de secundària. També compta amb dos conserges, funcionaris de l'Ajuntament de Torrent, 10 monitors i monitores de taller contractats per l'Associació d'Alumnes per a desenvolupar les accions formatives de tallers ocupacionals i d'oci i 3 persones voluntàries que col·laboren en diferents accions formatives.

3. ANÀLISI DE NECESSITATS ACTUALS DEL CENTRE EN L'ÀMBIT DE LA LECTURA

3.1. IDENTIFICACIÓ DEL PUNT DE PARTIDA: QUINES PRÀCTIQUES PORTEM A TERME?

Actuacions dirigides al professorat

- Elaboració per cicles o per departaments de llistes d'obres de lectura col·lectiva a classe o de lectura obligatòria per part de l'alumnat per a cada curs escolar.
- Revisió de l'oferta formativa relacionada amb els temes de foment de la lectura i de l'escriptura, la comprensió lectora, etc. i participació, almenys, en un curs o en unes jornades.
- Preparació de visites amb l'alumnat, almenys una vegada a l'any, a la biblioteca del centre.
- Preparació i realització de les activitats d'animació a la lectura que s'organitzen col·lectivament en el centre.
- ...

Propostes de millora

- Planificació clara de les activitats adscrites al professorat. Cal especificar-ho detalladament en la redacció del pla de foment lector anual del centre.
- Plantejament sistemàtic, habitual i generalitzat de la formació del professorat en relació amb els temes del foment de la lectura i l'escriptura.
- ...

Actuacions dirigides a l'alumnat

En cada classe

- Lectura col·lectiva d'un llibre periòdicament en cada aula i nivell.
- Ús habitual del servei de préstec de la biblioteca d'aula.
- Confecció per part de professors i professores d'una llista en què s'anoten els llibres que llegeixen voluntàriament els i les alumnes.
- Proposta dels docents de treballs que impliquen fer investigacions en Internet i llegir textos no literaris de caràcter informatiu.
- Aprofitant la concessió d'algun premi literari important, proposar a l'alumnat fer murals sobre els escriptors i escriptores guardonats o homenatjats.
- ...

En cada cicle o departament

- Elaboració d'unitats didàctiques per a treballar diferents temes transversals al llarg del curs escolar, incloent-hi sempre algunes lectures relacionades amb el tema, com: el 9 d'octubre, el Dia de la Pau, el Dia de l'Arbre, el Dia de la Dona, etc.
- Programació d'una o dues eixides a representacions teatrals.
- Participació en el concurs de narrativa infantil i juvenil Sambori, d'Escola Valenciana, i en aquells que són convocats pel municipi i per altres entitats.
- ...

En tot el centre

- Celebració de tots els actes a l'abril com més del llibre i la lectura, aprofitant les efemèrides del 20 de novembre, Dia del Llibre Valencià, i del 23 d'abril, Dia Internacional del Llibre, amb actes col·lectius en què participa tot el centre.

- Planificació de concursos d'eslògans sobre la lectura.
- Organització d'una fira del llibre amb exemplars prestats per les llibreries de la localitat o amb llibres de segona mà aportats per l'alumnat i per les famílies.
- Organització de recitals de poesia.
- Organització de sessions de conta contes.
- Organització del panell de recomanacions de lectures al vestíbul del Centre.
- Organització del creua-llibres.
- Organització de la iniciativa "Allibera un llibre".
- Organització de la iniciativa lectora "De viva veu", un projecte cultural, educatiu i d'animació a la lectura, basat en accions al voltant del fet de "llegir en veu alta", a l'aula i en activitats col·lectives del Centre.
- Organització de Trobades Lectores.
- Organització al Centre de cursos i tallers literaris: Taller literari com a optativa a Graduat en ESO, Taller "Viu la literatura en viu".
- Trobada amb escriptores i escriptors.
- ...

Propostes de millora

- Planificació exhaustiva de les activitats adscrites a l'alumnat d'una manera periòdica perquè l'acció de fomentar la lectura es faça al llarg de tot el curs escolar. S'ha d'especificar detalladament en la redacció del pla de foment lector anual del centre.
- Establiment de criteris i instruments d'avaluació de les activitats per a saber si són efectives o no. En aquest sentit, seria convenient passar una enquesta sobre els hàbits de lectura per a conèixer la situació de partida i poder comparar-la amb els resultats que s'obtinguen després d'aplicar els diferents plans lectors anuals.
- Unificació d'actuacions i activitats, de manera que aquelles que es consideren molt interessants i positives es facen en totes i cadascuna de les aules i àrees del centre.
- En les reunions de tutoria de començament del curs, explicació per part del professorat la importància de la lectura en l'aprenentatge i de la influència positiva en les persones.

3.2. ÚS DE LES INSTAL·LACIONS: BIBLIOTECA, AULA D'INFORMÀTICA, SALÓ D'ACTES, ETC.

Biblioteca de centre

Descripció

La biblioteca del centre es troba en l'Aula B1, a la Planta Baixa de l'edifici. Dissortadament, és utilitzada com a aula, degut a les mancances d'espai suficient al centre. No obstant això, té un horari d'obertura de dilluns a divendres, de 15:00 a 17:00 hores. La superfície de la Biblioteca és de 30 metres quadrats. Compta amb sis taules de lectura, 24 cadires, 20 prestatgeries, ordinador, pantalla, canyó i equip de so.

Els fons bibliogràfics es componen de 5.000 exemplars, en castellà, valencià, anglès i francès.

També es disposa d'un aula (3B) utilitzada com a sala d'estudi i lectura per l'alumnat en les hores en les quals no s'imparteix docència.

Propostes d'actuacions a dur a terme

- Existència d'un equip de persones encarregat, cada curs, del funcionament de la biblioteca, sota la coordinació del professorat responsable.
- Compra anual de llibres i materials necessaris per al funcionament de la biblioteca del centre.
- Registre i classificació dels llibres de la biblioteca seguint les normes internacionals de catalogació bibliogràfica.
- Actualització del registre informàtic dels fons de la Biblioteca, per a poder ser consultats al web del Centre.
- ...

Propostes de millora

- Establiment d'un horari d'ús de la biblioteca per a cada un dels cursos i nivells educatius del centre.
- Establiment d'un registre d'usuaris per a conèixer el nombre d'alumnes i la freqüència amb què utilitzen la biblioteca.
- Plantejament per part de les persones docents d'activitats que facen necessària la investigació i consulta bibliogràfica a la biblioteca del centre.
- Alliberament d'hores en favor de la persona encarregada de la biblioteca, perquè pugui planificar, conjuntament amb els tutors, activitats d'animació lectora.
- Actualització de les normes d'ús i organització de la biblioteca del centre.
- ...

3.3. PARTICIPACIÓ I COL·LABORACIÓ AMB L'ENTORN

Actuacions que es duen a terme

- Participació en les activitats de foment de la lectura convocades per la biblioteca municipal de la localitat.
- Participació de l'oferta cultural i educativa de l'Ajuntament.
- Participació en els concursos d'escriptura a què es convoquen en la localitat i en altres, d'altres llocs, que considerem interessants.
- ...

Propostes de millora

- Establiment de relacions amb els escriptors i les escriptores de la localitat, i amb els de la comarca.
-
- Divulgació de les activitats de foment lector que fa el centre educatiu i sol·licitar la col·laboració dels diferents mitjans de comunicació locals i comarcals, per a donar-les a conèixer.
- Proposta de col·laboració als mitjans de comunicació locals perquè l'alumnat pugua participar redactant articles d'opinió o notícies, participant en programes de ràdio o televisió, etc.
- Establiment de contactes amb associacions i entitats de caràcter cultural de la comarca per a programar activitats conjuntes relacionades amb el foment de la lectura i l'escriptura.
- ...

4. OBJECTIUS, ACTUACIONS I CRITERIS D'AVALUACIÓ PER A CADA UN DELS SECTORS IMPLICATS

4.1. PROFESSORAT

Objectius

- Participar en l'elaboració del pla de foment lector anual del centre aportant idees i fent-ne l'avaluació al finalitzar cada curs escolar.
- Informar-se sobre lectures recomanables a l'alumnat.
- Elaborar les normes d'ús de la biblioteca del centre, conèixer-les i saber com s'organitza.
- Elaborar amb l'alumnat les normes d'ús de la biblioteca de l'aula.
- Col·laborar en les activitats d'animació a la lectura que s'organitzen col·lectivament en el centre i específicament de cara a l'alumnat de l'aula.

Actuacions i activitats

- Constitució de la comissió coordinadora encarregada de redactar el pla de foment lector de cada curs escolar.
- Elaboració d'un dossier informatiu perquè el professorat conega el material existent a la biblioteca, i també les normes d'ús i funcionament.
- Preparació d'activitats lúdiques i divulgadores adscrites a l'alumnat: celebració d'una setmana del llibre, organització de campanyes d'informació lectora i planificació d'activitats específiques adscrites a cada nivell i aula.
- Celebració de sessions d'informació sobre el món del llibre i assistència a actes extraescolars que tinguen relació amb el foment de la lectura (cursos, presentacions de llibres, seminaris, grups de treball, fires de llibres, etc.).
- Elaboració de llistes de llibres per a recomanar en els diversos nivells educatius.
-

- Confecció d'un sistema de seguiment i avaluació del pla: fitxes de lectura, notes d'observació, presentacions de llibres llegits, etc.
- Avaluació en claustre del pla lector.

Criteris d'avaluació

- Creació de la comissió coordinadora de la redacció del pla de foment lector, que ha de determinar les qüestions següents:
 - S'han establerts uns criteris clars i consensuats sobre el disseny i la redacció anual del pla de foment lector de cada curs escolar?
 - S'ha fet el dossier informatiu sobre les normes d'ús i funcionament de la biblioteca del centre?
 - S'ha treballat en equip, per cicle i/o departaments per a preparar activitats lúdiques i formatives de foment de la lectura?
 - Quantes activitats conjuntes de cicle i/o departament i de centre s'han programat a l'any?
 - Quin ha sigut el grau de satisfacció en l'elaboració d'aquestes activitats?
 - S'han fet sessions d'informació i formació del professorat amb temàtica relacionada amb el foment de la lectura i l'escriptura?
 - Quants docents han participat en cursos de formació? En quants cursos?
 - Quin és el grau de satisfacció amb les llistes de llibres proporcionades?
 - S'ha confeccionat i s'ha consensuat un model de seguiment i avaluació de les activitats de foment lector?
- Elaboració de l'avaluació final del pla lector per a incloure-la en la memòria general del centre.

4.2.ALUMNAT

Objectius

- Promoure activitats per a l'alumnat amb els llibres i amb la biblioteca del centre i de l'aula.
- Iniciar-los en el maneig de les tècniques bibliogràfiques elementals i en l'ús de la biblioteca.
- Plantejar activitats perquè l'alumnat s'aficione a la lectura i crear situacions funcionals que la facen necessària.
- Contribuir a crear hàbits de respecte i d'atenció cap als llibres i la biblioteca de l'aula, del centre...
- Informar de les diferents possibilitats d'accés al llibre i a la lectura que es donen fora de l'àmbit escolar: biblioteca municipal, llibreries, fires del llibre, etc.
- Iniciar i/o consolidar la necessitat de constitució i formació de la pròpia biblioteca personal.

Actuacions i activitats

- A l'inici de cada curs escolar, se seleccionaran, programaran i elaboraran les activitats de foment de la lectura i de l'escriptura per a cada cicle i nivell educatiu. Per a la selecció de les activitats es tindrà en compte la relació següent:

○

○ **ACTIVITATS INSERIDES DINS DEL CURRÍCULUM ORDINARI DE L'ALUMNAT I DE L'AULA:**

APRENENTATGE DE LA LECTURA I APRENENTATGE PER MITJÀ DE LA LECTURA.

- Després de llegir un text -llibre o unitat didàctica de qualsevol àrea-, dedicar un temps per a comprendre'l, amb preguntes i comentaris.
- Aprofitament de la lectura d'un fragment literari seleccionat en el llibre de text o en la unitat didàctica programada per a proposar activitats de busca d'informació sobre l'autor/a. Comentari i incentivació de la lectura de l'obra completa.
- Aprofitament dels textos poètics i teatrals que apareguen a les unitats didàctiques per a recitar en veu alta, memoritzar, llegir amb la pronunciació i l'entonació adequada, etc.
- Recerca d'informació sobre la temàtica tractada en totes les matèries cursades, i confecció de treballs d'ampliació de continguts.
- Selecció de textos de caràcter divulgatiu sobre temes del currículum de l'alumnat per a llegir-los i comentar-los.
- Redacció habitual de textos literaris a partir del contingut d'una lectura del llibre del text o unitat programada o bé imitant l'estil, el gènere, el punt de vista narratiu, etc.
- Redacció de textos expositius sobre els temes treballats en les àrees no lingüístiques.
- Lectura col·lectiva els textos redactats per l'alumnat.

○ **ACTIVITATS ESPECÍFIQUES DE FOMENT DE LA LECTURA (PEL GUST DE LLEGIR): DE MOTIVACIÓ PRÈVIA, A FER DURANT LA LECTURA I PER A DESPRÉS DE LA LECTURA, TANT A L'AULA COM LA BIBLIOTECA, ETC.**

Realització d'activitats de motivació prèvies a la lectura:

- Visita a una biblioteca pública, una llibreria, una impremta, una exposició sobre llibres, etc.
- Organització i decoració de la biblioteca d'aula.
- Elaboració o revisió de les normes d'ús i de funcionament de la biblioteca d'aula.
- Estudi de les cobertes i contracobertes dels llibres de lectura.
- Lectura i escriptura de ressenyes.
- Redacció de recomanacions lectores per al tauler de la biblioteca d'aula.
- Presentació de llibres a la classe i a la resta dels companys del centre.

- Elaboració de recomanacions de lectures: lectures a la carta.
- Escriptura de cartes a escriptors o escriptores per a demanar-los informació sobre la seua obra literària o sobre aspectes biogràfics importants.
- Programació i realització de l'hora setmanal del conte.
- Realització d'intercanvi de correspondència escolar entre l'alumnat de dos centres per a comentar lectures i recomanar.
- Confecció de murals poètics amb la reproducció d'aquelles poesies preferides.

- Estudi de les característiques principals d'un gènere o subgènere literari determinat que suscite l'interès de l'alumnat.
- Projectió de pel·lícules basades en obres literàries.
- ...

Activitats a realitzar durant la lectura:

- Establiment de *L'hora de la biblioteca*.
- Lectura en veu alta de fragments i comentaris sobre el contingut.
- Recitació de textos poètics.
- Dramatització de textos.
- Lectura col·lectiva d'un llibre.
- ...

Activitats a realitzar després de la lectura:

- Confecció d'una fitxa de lectura o conversa amb el professorat per a comentar l'obra.
- Llibre fòrum. Organització i realització de debats provocats per la lectura d'un llibre determinat.
- Preparació de la visita d'un escriptor o escriptora.
- Realització de jocs relacionats amb la temàtica i el contingut del llibre llegit: el telegrama misteriós, sopa de lletres, jeroglífics, buscar la paraula oculta, la perxa de les paraules, etc.
- Pràctica de jocs relacionats amb les il·lustracions: endevinar el personatge ocult, buscar diferències entre dues il·lustracions, etc.
- Il·lustració d'un passatge determinat o transformació en còmic d'alguna escena.
- Dramatització d'algun succés o escena del llibre.
- Realització d'un taller d'escriptura a partir de qualsevol fragment de l'obra llegida.
- Recerca d'informació sobre l'autor o l'autora d'un llibre, sobre el gènere utilitzat, la temàtica, etc. i realització en equip de murals, etc.
- Realització d'activitats artístiques relacionades amb la lectura del llibre: exposició de dibuixos sobre els personatges, disseny d'una nova portada, confecció d'una maqueta de la ciutat o paratge on es desenrotlla l'acció de la història, confecció de l'escenari i la decoració

- per a dramatitzar un text teatral llegit, realització d'un recital de poemes, etc.
 - Redacció d'una carta individual o col·lectiva a un autor o autora per comunicar-li la nostra opinió sobre la lectura d'una obra seua.
 - Creació d'endevinalles sobre la trama de la història d'una obra llegida.
 - Realització d'activitats de caràcter lúdic i festiu: excursió a la ciutat o poble real on passa a ser l'acció del llibre llegit, organització d'una festa de disfresses relacionada amb el món dels personatges apareguts en una obra llegida, etc.
 - ...
- **ACTIVITATS COMMEMORATIVES RELACIONADES AMB EL LLIBRE I LA LECTURA D'ÀMBIT GENERAL: DE CICLE, DE CENTRE, DE LOCALITAT, ETC.**
- Assistència a la representació d'obres de teatre infantil per a potenciar la lectura de textos dramàtics.
 - Organització i celebració d'un dia o una setmana cultural en el centre sobre el món de la lectura.
 - Convocatòria de campanyes de sensibilització: publicitat, eslògans, manifestos a favor de la lectura, confecció de punts de lectura, etc.
 - Preparació i realització d'una visita col·lectiva a una fira del llibre que se celebren en el poble o en la comarca.
 - Decoració d'una estança del centre amb personatges i objectes d'un llibre: el museu de les històries.
 - ...
- **ESTRATÈGIES D'AFIRMACIÓ I DE CONSOLIDACIÓ PERMANENT.**
- Contacte permanent i habitual amb l'alumnat per a esbrinar què estan llegint i saber l'opinió.
 - Compartició de lectures amb l'alumnat.
 - Valoració de l'esforç i la tasca lectora de l'alumnat en els informes d'avaluació continua i en els de caràcter trimestral.
 - Respecte per les opinions que manifesten en relació a les lectures que realitzen.
 - Atenció als alumnes que porten un llibre en l'aula per a mostrar-ho a la resta dels companys i les companyes, ressaltar si l'han llegit pel seu compte i motivats pel plaer de la lectura.
 - Suggeriment de lectures de llibres, és a dir, exercir en l'alumnat una espècie d'orientació sobre quines lectures són les adequades per a cada alumne segons les seues respectives tendències i gustos personals.
 - Promoció i suport en l'aula a l'intercanvi de dades informatives d'interès sobre possibles lectures entre l'alumnat.
 - Recerca i comentari habitual de notícies de la premsa relacionades amb el món de la cultura i dels llibres: concessió de premis a escriptors i escriptores, celebracions de fires de llibre, exposicions, articles d'opinió interessants, etc.

- Presentació i promoció d'una imatge de persona lectora davant de l'alumnat a l'aula de manera freqüent: llegir en classe mentre els alumnes fan les tasques habituals, quan no requereixen l'atenció del/de la docent.
- Renovació i ampliació amb una certa freqüència de la dotació dels llibres de la biblioteca d'aula i de centre.
- Visita en la biblioteca del centre i la biblioteca pública més pròxima.
- ...

Criteris d'avaluació

- Realització d'una prova inicial de comprensió lectora i d'expressió escrita, tant textos literaris com de textos no literaris, a principi de curs.
- Relació de les accions i de les activitats de foment de la lectura i de l'escriptura inserides dins del currículum ordinari de l'alumnat fetes en cada nivell i àrea. S'han fet totes les programades.
- Relació de les activitats d'expressió escrita fetes per l'alumnat en cada nivell i àrea.
- Grau de satisfacció del professorat i de l'alumnat.
- Realització de proves d'avaluació final per a valorar els progressos aconseguits per l'alumnat en relació a la comprensió lectora i l'expressió escrita, tant textos literaris com de textos no literaris.
- Nombre i relació de les accions i de les activitats de foment de la lectura i de l'escriptura específiques fetes en cada cicle i nivell. S'han fet totes les programades?
- Grau de satisfacció del professorat i de l'alumnat.
- Enquesta a l'alumnat per a detectar les activitats més gratificants i interessants.
- Relació de les dificultats plantejades en el desenvolupament de les accions i de les activitats programades.
- Nombre de llibres llegits per cada alumne/a en cada un dels nivells educatius del centre, amb distinció de la llengua en què està publicat i –en nivells superiors– si l'obra és literària o de divulgació de coneixements.
- Nombre i relació de les activitats de foment de la lectura relacionades amb el llibre i la lectura d'àmbit general fetes en el centre. S'han fet totes les programades?
- Grau de satisfacció del professorat i de l'alumnat de cada una de les activitats.
- Valoració de la comissió coordinadora i dels responsables de cada una de les activitats pel que respecta a l'organització i el desenvolupament de les activitats fetes.
- Quantitat de professorat i d'alumnat que ha participat en cada una de les activitats commemoratives i de foment de la lectura de tot el centre.
- Resultats avaluables de les activitats i de les campanyes d'animació lectora dutes a terme.
- Quantitat de professorat que ha aplicat en les seues classes les estratègies d'afirmació i de consolidació permanent.
- Relació de les estratègies més utilitzades.
- Relació de les estratègies més efectives de cara a l'alumnat.

4.3. ENTORN DEL CENTRE (BIBLIOTECA, AJUNTAMENT, LLIBRERIES, ENTITATS CÍVIQUES I SOCIALS, EDITORIALS, ETC.)

Objectius

- Mantenir un contacte periòdic i una actitud de col·laboració mútua amb les institucions i entitats públiques i privades que promouen iniciatives educatives i culturals relacionades amb el foment de la lectura, especialment amb les de l'entorn més pròxim al centre: biblioteca municipal, Ajuntament, etc.
- Propiciar la col·laboració i l'intercanvi d'idees i experiències amb els altres centres de la localitat o de la comarca.
- Establir els procediments i la col·laboració entre el centre i els mitjans de comunicació de l'entorn.
- Afavorir la comunicació i la informació del centre amb el món dels llibres –escriptors i escriptores, il·lustradors i il·lustradores, llibreries, editorials, distribuïdores, etc.– per a propiciar la col·laboració i la realització d'activitats.

Actuacions i activitats

- Participació en les activitats de foment de la lectura convocades per la biblioteca municipal de la localitat.
- Participació en l'oferta cultural i educativa que programa l'Ajuntament, especialment la relacionada amb el foment de la lectura.
- Participació en els concursos d'escriptura que es convoquen a la localitat i en altres, d'altres llocs, que es consideren interessants.
- Establiment de contacte amb escriptors i escriptores, i altres professionals relacionats amb el món del llibre –producció, difusió i distribució–, per organitzar xarrades adreçades a l'alumnat i professorat.
- Informació als mitjans de comunicació de totes les activitats de foment de la lectura que es fan al centre.
- Impuls de la participació de l'alumnat, del professorat i de les famílies en els mitjans de comunicació.
- Organització d'activitats conjuntament amb altres centres.
- Concreció, en cada curs escolar, de les accions i les activitats que es faran amb el suport i la participació de les institucions i entitats públiques i privades que col·laboren en el pla anual de foment de la lectura.

Criteris d'avaluació

- Nombre d'activitats en què s'ha participat amb la biblioteca municipal, amb l'Ajuntament o amb altres institucions o entitats.
- Grau de satisfacció de cada una de les activitats anteriors i idoneïtat per al nivell educatiu en què es feien.
- Nombre de participants del centre i resultats aconseguits en els concursos d'escriptura en què s'ha participat.
- Nombre de visites i xarrades fetes per professionals relacionats amb el món del llibre, la lectura i l'escriptura.
- Grau de satisfacció de cada una d'aquestes visites i xarrades.
- Quantitat d'informacions relacionades amb les activitats del pla de foment de la lectura del centre.

- Nombre de col·laboracions de la comunitat educativa del centre en els mitjans de comunicació.
- Relació de les accions o activitats fetes conjuntament amb altres centres i grau de satisfacció.
- Relació de les accions i de les activitats fetes amb el suport i la participació de les institucions i entitats públiques i privades, i grau de satisfacció en cada una d'aquestes.

5. PLANIFICACIÓ I TEMPORALITZACIÓ D'ACTIVITATS DURANT EL CURS ESCOLAR

A partir de l'aprovació i la inclusió en el projecte educatiu del centre del Pla de foment lector, és el referent principal que guiarà al llarg de cada curs l'elaboració dels plans de foment de la lectura anuals. En conseqüència, tindrà una vigència indefinida, mentre no se'n redacte i s'aprove un altre, amb independència que es puguen introduir les correccions i les millores a què es consideren necessàries després de cada una de les avaluacions anuals que es porten a terme.

Per tant, els plans de foment de la lectura de cada curs escolar tindran una temporalització anual i seran revisats i avaluats en finalitzar el curs –d'acord amb l'Orde 44/2011, de 7 de juny– per la comissió coordinadora, que en farà una memòria que serà inclosa en la Memòria anual general del centre que haurà d'aprovar el Consell Escolar.

Per a assolir els objectius plantejats més amunt, es proposa la realització de les activitats amb una periodicitat trimestral.

6. RECURSOS DISPONIBLES I NECESSARIS PER A APLICAR EL PLA LECTOR DE CENTRE

6.1. BIBLIOTEQUES D'AULA

Les biblioteques d'aula són un recurs imprescindible per a fomentar la lectura, perquè aproximen el llibre a les persones i el fan visible en el seu entorn.

Per tot això, considerem que les biblioteques d'aula en el centre són un recurs de capital importància per a l'èxit de les actuacions i de les activitats del pla de foment lector i, en aquest sentit, acordem que:

- La persona responsable del bon funcionament de la biblioteca d'aula és la/la docent tutor/a de cada grup que comparteix l'aula.
- Al començament de cada curs escolar, en les aules de cada nivell s'organitzarà la biblioteca d'aula i es procedirà a la decoració de l'espai amb la intervenció de l'alumnat.
- L'alumnat i el professor o professora elaboraran les normes d'ús de la biblioteca d'aula, senzilles i pràctiques, que s'exposaran en un cartell molt visible.
- Entre tota la classe es triarà un alumne o alumna encarregat de la biblioteca d'aula que tindrà, entre altres, la missió de vetllar pel compliment de les normes de la biblioteca d'aula i del funcionament del servei de préstec.
- El professorat comptarà amb un registre de les lectures que du a terme l'alumnat. S'hi reflectiran els llibres llegits per cada un/a –ja siguen de la biblioteca d'aula, de la del centre, de la localitat o llibres particulars– i s'indicarà en quina llengua estan escrits: valencià, castellà, anglès...
- El professorat tutor o especialista, amb la participació de l'alumnat, establirà les estratègies que en cada aula faciliten la motivació per la lectura: tauler de recomanacions, recompenses i distincions, presentacions de llibres, exposicions temàtiques de llibres de la biblioteca d'aula o d'altres aportats per l'alumnat, etc.
- En cada curs escolar serà necessària una renovació de la biblioteca d'aula. D'una banda, es donaran de baixa aquells llibres que estiguen ja en un estat molt deteriorat i, per l'altra, s'efectuaran noves adquisicions per a augmentar el fons bibliogràfic.
-

- El professorat tutor o especialista farà sempre una avaluació final al finalització del curs escolar que traslladarà a la comissió coordinadora del pla de foment de la lectura per a la seua consideració en la memòria del pla.

6.2. BIBLIOTECA DE CENTRE

En la biblioteca de centre –a més de les biblioteques d'aula– se sustenta una part significativa de les accions i de les activitats del pla de foment de la lectura en el centre. En conseqüència, per al bon funcionament del pla s'han de tenir en compte els aspectes següents:

- Cada curs escolar es procurarà que l'horari de Biblioteca siga ample.
- Cada curs escolar es nomenarà una persona o equip responsable que vetlarà per l'organització correcta i el bon funcionament de la biblioteca del centre.
- Es nomenarà també un equip de biblioteca format per l'alumnat voluntari seleccionat per la comissió coordinadora del pla de foment de la lectura amb uns criteris establerts prèviament per la comissió mateixa.
- S'establirà un horari d'atenció i de funcionament del servei de préstec que serà comunicat a l'alumnat i al professorat i es donarà a conèixer a la comunitat educativa per mitjà del butlletí d'informació a les famílies.
- Se assignarà també un horari d'ús col·lectiu de la biblioteca de centre per a cada una de les aules per a fer aquelles activitats curriculars en què és necessària la consulta de fonts bibliogràfiques o per a fer actes d'animació lectora que requereixen l'espai de la biblioteca.
- S'actualitzarà el document amb les normes d'organització i de funcionament de la biblioteca del centre que haurà d'aprovar el Consell Escolar, i que s'inclourà com a annex al pla de foment de la lectura del centre.
- L'equip de biblioteca, amb la participació de la comissió coordinadora del pla de foment de la lectura, planificarà per a cada curs escolar un programa d'actuacions i d'activitats que s'inclourà en el pla anual i, per consegüent, en la programació general del centre.
- L'equip de biblioteca s'encarregarà del manteniment del fons bibliogràfic i de la renovació d'este, incloent-hi suports textuais diferents: llibres, revistes, CD, DVD, etc.
- L'equip de biblioteca i la comissió coordinadora del pla de foment de la lectura planificaran anualment les col·laboracions oportunes amb la biblioteca pública de la localitat i les institucions i entitats que oferisquen activitats relacionades amb el foment de la lectura.
- En acabar el curs, l'equip de biblioteca farà una avaluació de les accions i de les activitats fetes per a incloure-la en la memòria anual del pla de foment de la lectura.

6.3. RECURSOS HUMANS

D'acord amb el que s'ha exposat en els apartats anteriors, tot el professorat del centre hi ha d'estar implicat i, en conseqüència, forma part dels recursos humans de què es disposa. No obstant això, a més del professorat, hi ha altres recursos humans que poden –i han de– ser utilitzats, si hi demanem la col·laboració. Ens referim, per exemple:

- Al personal que treballa en la biblioteca pública de la localitat –bibliotecaris, auxiliars, etc.– que pot assessorar i amb qui es poden fer activitats conjuntament.
- Al personal del gabinet municipal d'educació i cultura, que pot programar activitats que s'adeqüen als interessos i objectius del pla de foment de la lectura.
- Als psicopedagogs escolars que, per la seua implicació en els centres, poden aportar moltes idees i participar en les activitats que ho necessiten.
- Als escriptors i escriptores de la localitat o de la comarca que, per la seua proximitat, poden accedir amb més facilitat a participar en alguna activitat.
- A totes aquelles persones de reconegut prestigi social i cultural de la localitat que es presten a participar en les activitats del pla de foment de la lectura.
- Als contacontes o narradors tradicionals, professionals o familiars de l'alumnat del centre.
- Als centres assessors de formació del professorat.
- Al personal de representació i promoció de les editorials.

6.4. ALTRES RECURSOS

A més de tots els recursos relacionats amb anterioritat, hi ha d'altres que també és necessari tenir en compte, com per exemple:

- Els **recursos econòmics**, sense els quals no es pot planificar correctament cap iniciativa. En aquest sentit, es necessari assignar una quantitat anual per a les biblioteques d'aula, per a la biblioteca del centre i pels departaments i equips de cicle, però aquestes quantitats han de formar part d'un pressupost econòmic que contemple les despeses del conjunt de les activitats de foment de la lectura del centre i que s'inclourà en el pla anual. L'aportació econòmica assignada procedirà del pressupost general del centre, però també podrà contemplar altres assignacions –de l'Associació d'Alumnes, de la dotació d'un projecte presentat en l'ajuntament o qualsevol altra institució o entitat pública, de la participació en un premi, etc.
- Els recursos materials i humans que ens pot oferir la **biblioteca municipal**. A més de l'assessorament del personal tècnic de la biblioteca, en l'espai físic de la biblioteca pública de la localitat es poden fer activitats planificades pel centre o bé participar en les que organitza aquesta. També es poden gestionar préstecs col·lectius de llibres de la biblioteca municipal per a ampliar temporalment el fons bibliogràfic de les biblioteques d'aula.
- L'**ajuntament**, del qual es poden aconseguir subvencions i recursos econòmics vinculats a projectes. A més, convé informar-se de les activitats educatives i culturals programades al llarg del curs –convocatòria de concursos de redacció, representacions teatrals, conferències, presentacions de llibres, etc.– per a participar amb l'alumnat o amb el professorat.
- La resta dels centres educatius **de la localitat** amb els quals podem intercanviar idees i experiències, o plantejar projectes comuns que possibiliten la realització d'activitats inabastables per un sol centre: convocatòria d'unes jornades o curs de formació per al professorat sobre temes relacionats amb el foment de la lectura, visita d'un escriptor o escriptora de prestigi en la localitat, etc.

- La **revista escolar del centre** que afavoreix l'expressió escrita i l'interès de l'alumnat per llegir els escrits dels companys i les companyes.
- Les **institucions i/o entitats públiques i privades** de caràcter cultural i educatiu que tenen, sovint, una relació directa amb les activitats de foment de la lectura i a les quals podem sol·licitar suport, assessorament i col·laboració: editorials, distribuïdores, fundacions culturals, fundacions bancàries, instituts culturals de caràcter local, comarcal, provincial, autonòmic o estatal, etc.
- Les **editorials**, per exemple, les que ofereixen recursos com ara propostes didàctiques sobre títols concrets, plans lectors, animacions lectores, etc.
- La **llibreria o llibreries** de l'entorn amb què, a més de rebre informació sobre les novetats editorials d'interès per al centre, també podem establir fórmules de col·laboració i fer activitats conjuntament: visita a la llibreria, fires de llibre en el centre, mercat d'intercanvis literaris, etc.
- Els **mitjans de comunicació locals i comarcals** que poden ajudar a la difusió de les activitats i al prestigi social de les accions a què es facen del pla de foment lector. A més, hi ha la premsa –en paper o digital–, la ràdio, la televisió i les xarxes socials.

6.5.A QUI CORRESPON APLICAR LES ACTUACIONS DEL PLA DE FOMENT LECTOR?

El pla de foment de la lectura del centre ha sigut revisat pel claustre i aprovat definitivament pel Consell Escolar del Centre en la reunió celebrada el dia 25 del mes de novembre de l'any 2016.

D'acord amb aquest document, que ja forma part del Projecte Educatiu del Centre, cada curs escolar es constituirà una Comissió Coordinadora del Pla de Foment Lector, formada per la direcció d'estudis, els coordinadors i coordinadores de cicle, caps de departament i la persona responsable de la Biblioteca. Aquesta comissió serà l'encarregada de concretar les accions i les activitats que es duran a terme cada curs escolar relacionades amb la promoció de l'hàbit de la lectura, és a dir, d'elaborar el pla anual de foment de la lectura del centre que ha de constar en la Programació Anual del Centre.

Per això mateix –prèvia consulta a la resta de les persones, cicles i/o departaments i comissions responsables que hi tinguen relació– la Comissió Coordinadora assumirà també la funció de proposar al centre la realització d'un treball conjunt de foment lector relacionat amb les efemèrides i commemoracions de l'any, tant caràcter literari com d'un altra temàtica: històrica, científica, filosòfica, lingüística, ecològica, etc.

La Comissió Coordinadora, a més, promourà la col·laboració amb amb l'associació de l'alumnat, i amb les entitats públiques o privades que duguen a terme iniciatives i projectes que contribuïsquen a l'exercici d'activitats de foment de la lectura al centres escolars i el seu entorn.

Per tant, la Comissió Coordinadora té la missió de promoure i de coordinar totes les accions i activitats que es facen en el centre relacionades amb el foment de la lectura, però això no significa que els membres de la comissió siguen els únics actors. De fet, la responsabilitat de cada una de les activitats es farà constar en la concreció del document del Pla anual de foment de la lectura i, depenent de les activitats proposades, la responsabilitat s'assignarà a l'Equip Directiu, als cicles o departaments, als coordinadors, al professorat de

cada una de les aules, als especialistes d'una matèria determinada, a les persones encarregades de la biblioteca o de l'aula d'informàtica o a qui corresponga.

És molt important que es faça constar aquesta responsabilitat, perquè, a l'hora de fer-se'n l'avaluació anual, els objectius no assolits es detectaran amb facilitat i cada responsable informarà amb més coneixement de les propostes de millora que calga introduir.

7. AVALUACIÓ, REVISIÓ I PROPOSTES DE MILLORA

Aquesta memòria, a més d'una relació de les accions i les activitats fetes durant el curs, farà una avaluació del pla anual de foment de la lectura que, necessàriament, haurà de reflectir els aspectes següents:

- a) Els avanços de l'alumnat quant a hàbits lectors.
- b) Les activitats exercides en el pla.
- c) La consecució dels objectius proposats.
- d) L'aprofitament dels recursos del centre.
- e) Altres continguts previstos en el pla.

De l'avaluació que es faça, s'extrauran les conclusions que permetran expressar les propostes de millora que s'acorden per a introduir-les en el pla de foment de la lectura, en cas necessari, o per a tenir en compte a l'hora d'elaborar la proposta d'activitats per al curs següent.

Pel que fa a l'avaluació de les activitats concretes, cada equip o persona responsable haurà de portar un registre d'avaluació –nombre d'accions o activitats fetes, grau de satisfacció, resultats aconseguits, etc.– que ha de servir de consulta imprescindible per a fer un bon seguiment de com s'aplica el pla de foment de la lectura a l'hora d'elaborar la memòria anual del pla.

8. DIFUSIÓ DEL PLA LECTOR DE CENTRE

Tant el document del pla de foment de la lectura del centre com la concreció anual que es faça cada curs escolar estaran a disposició de tota la comunitat educativa. En aquest sentit, la comissió coordinadora del pla serà l'encarregada de la difusió:

- Supervisarà que en el web del centre estiguen accessibles els documents actualitzats del pla de foment de la lectura i que figure alguna secció en què es done notícia de les activitats més destacables que es facen al llarg del curs.
- Facilitarà la informació bàsica del pla anual de foment de la lectura a l'equip directiu perquè la incloga en la publicitat d'actuacions del Centre.
- Proporcionarà al professorat nou els documents del pla i a tot el professorat la concreció anual de les activitats de foment de la lectura acordades per a tot el centre en cada curs escolar.
- Col·laborarà amb el professorat tutor perquè es done la informació més rellevant del pla en les reunions inicials amb les famílies de cada aula.

- Amb la supervisió de l'equip directiu, redactarà notes de premsa i informarà, els mitjans de comunicació locals i comarcals –premsa impresa i digital, ràdio i televisió– de les activitats i dels actes més importants que es fan en el centre relacionats amb el foment de la lectura. Aquest aspecte es tractarà especialment amb cura i atenció prioritària, perquè, sens dubte, la repercussió social de les activitats que es fan en el centre o d'aquelles en què participa l'alumnat, repercuteix sempre favorablement en la valoració positiva i en l'autoestima de tota la comunitat educativa del centre i, per tant, reforcen la motivació i l'interés per l'aprenentatge.
- Promourà i motivarà el professorat del centre perquè participe en els premis de bones pràctiques de foment de la lectura que es convoquen anualment, tant per institucions públiques com per entitats privades de la Comunitat Valenciana, d'Espanya o d'Europa.